

FNs 17 Verdensmål

Fra ord til handling

Netværk for Bæredygtig
Erhvervsudvikling
NordDanmark

Seminar og workshop

---

12. SEP. 2019

Kort om bæredygtighedsmålene

Vedtaget i september 2015 af 193 statsleder i FN's generalforsamling

FN's 17 verdensmål

Er ambitiøse: Intet land er tæt på at opfylde målene.

Hovedprincip: "Leave no one behind"

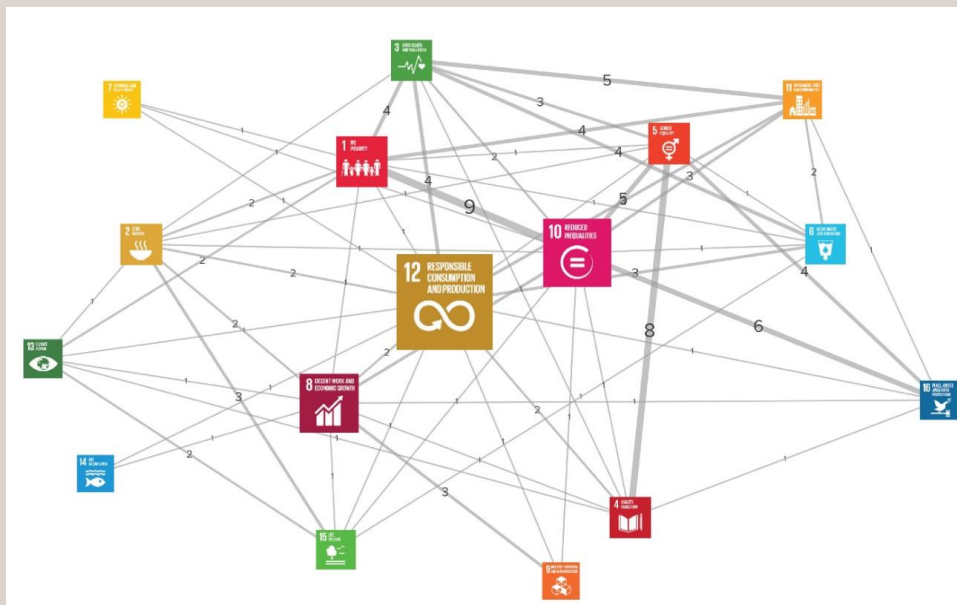

FN's 17 verdensmål

Tre forbundne spor sætter kursen for en bæredygtig udvikling frem mod 2030

Sammenhæng på tværs

(Le Blanc, 2015) https://www.un.org/esa/desa/papers/2015/wp141_2015.pdf

(Mohr, 2016) <https://blog.kumu.io/a-toolkit-for-mapping-relationships-among-the-sustainable-development-goals-sdgs-a21b76d4dda0>

Værdigt og ansvarligt lederskab

Davos 2017: 10 principper formuleret af proff. Alberto Alemanno

- Medfølelse
- Følelsesmæssig intelligens
- Integritet
- Åbenhed
- Retfærdighed
- Rummelighed
- Habilitet og kompetence
- Evidens
- Sammenhæng
- Alvor

De dystre udsigter

Hvorfor det er nødvendigt - Klima

Thailand januar 2017

Haderslev 2012

Ingeniøren 24. maj 2019

Texas august 2017

En halv million biler i Houston er ødelagt

Kolding 2019

Hvorfor det er nødvendigt - Klima

Thailand januar 2017

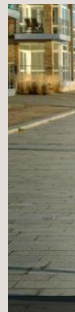

Texas august 2017

En halv million biler i Houston er ødelagt

Hade

FAKTA VAND I VERDEN

2,1 milliarder mennesker mangler adgang til **rent drikkevand.**

4,5 milliarder mennesker mangler ordentlige **toilet- og badeforhold.**

340.000 børn under fem år **dør af diarré** hvert år.

90 procent af alle **naturkatastrofer** er vandrelaterede.

80 procent af verdens **spildevand** flyder urensset tilbage til naturen.

Landbruget står for omkring 70 procent af verdens vandbrug.

Koldi

Ingeniøren 24. maj 2019

Hvorfor det er nødvendigt - Forurening

Hvert år bliver der smidt otte mio. tons plastik i havet svarende til indholdet af en skraldebil hvert eneste minut. Vores forurening af plastik er så omfattende, at der i 2050 vil være mere plastik end fisk i havet, når man måler vægten af det.

Sådan lyder det i [en ny rapport](#) fra World Economic Forum og the Ellen MacArthur Foundation

Hvorfor det er nødvendigt - Biodiversitet

Kilde: DR, Søren Bjørn-Hansen 11. feb. 2019

Ny stor rapport: Insekter udryddes med voldsom hast - det truer naturens overlevelse.

Verdens økosystemer står overfor et katastrofalt kollaps, fordi Jordens insekter udryddes med rekordfart.

... vi er ved at ødelægge fundamentet for vores liv

[Rapportens](#) hovedkonklusion er klar. Vi mennesker fylder for meget,.

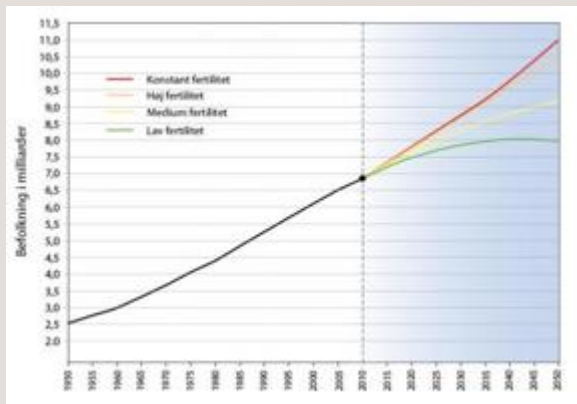

Befolkningstilvækst

Fakta og forventning:

De sidste 20 år er verdens befolkning vokset fra 5,7 til 7,2 milliarder. FN forventer med en fortsat aftagende fertilitet svarende til den hidtidige udvikling, at dette tal stiger og når 8,1 milliarder i 2025, 9,6 milliarder i 2050 og 10,9 milliarder i 2100.

Hørt på TV:
"De næste 40 år skal der produceres lige så meget mad som i de foregående 10.000 år"

3.000.000.000

7.200.000.000

10.000.000.000

Country Overshoot Days 2018

When would Earth Overshoot Day land if the world's population lived like...

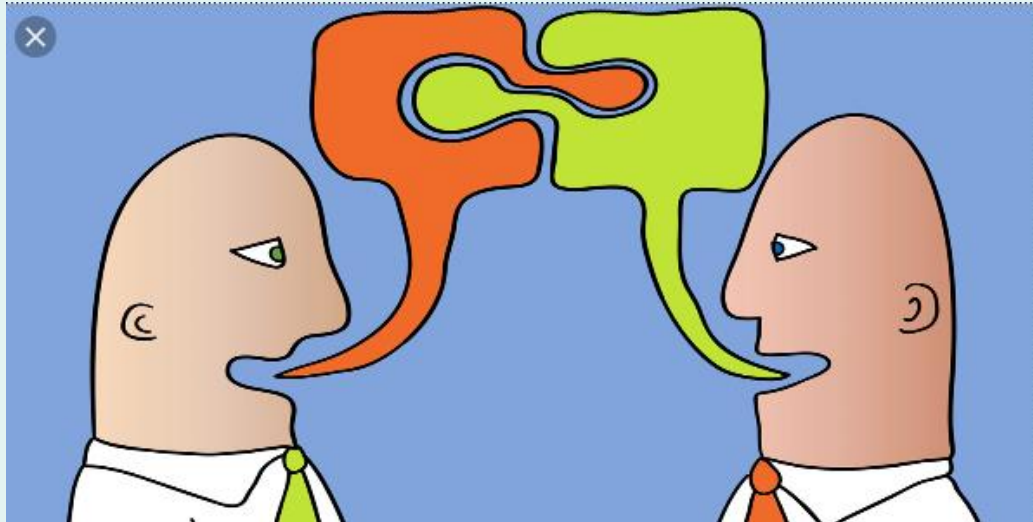

Source: Global Footprint Network National Footprint Accounts 2018

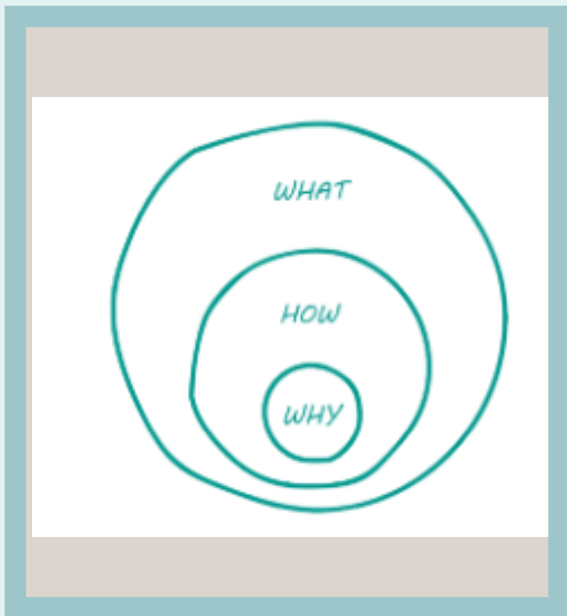
To minutter dialog

Fra stort til lille WHY (+ How & What)

Forståelse af nødvendighed og muligheder – mod nye produkter, partnere og kunder

Det "store" globale hvorfor: Mange har efterhånden en forståelse for, at den kurs vi er på, ikke er holdbar.

Det "lille" lokale hvorfor: Her står vi så og tænker:

"My **WHY me**": Erkendelse => ?? HOW <-> WHAT ??

Hvordan komme fra ord til handling – fra Verdensmål til hverdagsmål?

Nogen går bare i gang, og lykkes godt, andre har brug for en hjælpende hånd til at få gang i processen.

Danmark er bedst ....

162 lande har data nok til at få en karakter, og i år har Danmark – efter nogle år på andenpladsen – overhalet Sverige og er nu nummer ét 😊

(10 juli, 2019 – Af Anders Seneca Bang)

Obligatoriske mål i DK

Her ligger DK og vesten i bund

Fra netværk til partnerskaber

Verdensmål & strømninger

Den brændende platform

Fra global – til lokal forbrugerdrevet udfordring

Den brændende platform

Fra global – til lokal udfordring

**Føtex fjerner plast
sugerør fra hylderne**

Fra nytår er det

»Netto indfører pant på
plastikposer«.

»Rema 1000 laver
kødbakker af kødbakker«.

Fra nytår er det

»Nemlig.com tager nu
plastposer retur, så de
kan genanvendes«.

Skridt: Dropper

»Coop stopper salg af
vatpinde«.

ikbestik.

Skridt

Den brændende platform

Fra global – til lokal miljødrevet udfordring

Gode nyheder

Verdensmålene sætter gang i kreativiteten og skaber ny forretning

“Vores hovedfokus er mål 12 om ansvarligt forbrug og produktion, hvor vi arbejder fokuseret med at udvikle bæredygtige emballageløsninger, minimere brug af ressourcer og forhindre madspild” [...]

“Mindst 10% af omsætningen består af nye produkter, som ikke fandtes for bare 12 måneder siden”

-Camilla Hastrup Hermansen, medejer og direktør for forretningsudvikling hos Plus Pack A/S

Gode nyheder

Verdensmålene øger focus på innovation og produktudvikling

Berendsen er lykkedes med at genbruge vandet uendeligt på en vaskemaskine

Gode nyheder

Verdensmålene og nye Partnerskaber #17

"Vi har fået kontakt til virksomheden Entomass i Løkken, som gerne vil aftage vores frugtaffald. Entomass producerer larver, der kan indgå som proteinkilde i foder til kæledyr, og de kan bruge vores frugtaffald som mad til larverne."

- Jørgen Wahl, Plant Manager hos Castus Vadum

Mega-trends

Walmart igangsætter Project Gigaton

- Walmart lancerer Project Gigaton, der skal nedbringe CO2-udslippet i hele deres leverandørkæde med 1 Gigaton fra 2015-2030
- Få skridt nede i Walmarts leverandørkæde, bliver Project Gigaton interessant for NIRAS

Hvad gør aktørerne ellers ?

Både offentlige og private er i gang .....

- Det offentlige:

- Nye love vurderes ift. SDG'erne
- Relevante SDG-krav inddrages i offentlige udbud og indkøb

- Det private erhvervsliv:

- Store danske virksomheder som Grundfos, Danfoss, Rockwool, Chr. Hansen, Mærsk, Carlsberg, Arla, Novo Nordisk og DSB er i godt gang
- DI og Industriens Fond støtter SMV'er SDG-arbejde

- Private – du og jeg:

- Flere bliver opmærksomme på, at det nytter at gøre noget, hver i sær.
- **Dark Horse:** Hvordan ændres forbrugeradfærd de næste 5-10 år?

Hvad gør aktørerne ellers ?

Både offentlige og private rykker

- Den finansielle sektor:

- Nordea tilbyder bæredygtige opsparinger.
- SEB har sortlistet 95 virksomheder, fordi de bryder med deres bæredygtighedsbegreb (juni 2017)
- Børsen 20. feb. 2018, forside PENGE:
Ansvarlig investering hitter: "Vi oplever et kæmpe behov"
- Millionerne strømmer ind SDG Invest: "Det tiltaler de næste generationer, og det tiltaler kvinderne meget" siger Anne-Louise Thon Schur, medstifter.
- "Om ti år vil det være det, man bygger sine investeringer på", vurderer Danske Bank

- Jobmarkedet – kampen om ressourcen:

- Flere og flere ønsker at arbejde i ansvarsbevidste virksomheder.

Ny investeringsfond med FN's verdensmål i fokus drøner forbi konkurrenter i afkast

Ny investeringsfond med FN's verdensmål i fokus drøner forbi konkurrenter i afkast
11:21 SDG Invest lige nu nummer tre målt på afkast blandt 114 konkurrerende danske fonde i kategorien globale aktier large cap blend. **SDG Invest**, der administreres af Stockrate Forvaltning, har opnået et ... [PENGE.BORSEN.DK](#)

Kilde: Børsen 2019.07.05; Af Gro Høyer Thielst

At nå i mål => store investeringer

**Nye kommercielle markeder:
12.000.000.000.000 USD p.a.**

"The Better Business, Better World" report

Business and Sustainable Development Commission (WEF commissioned), Jan 2017

WEF: The World Economic Forum

Dette er ca. 20 gange USA's forsvarsbudget

Og ca. 10 gange forsvarsbudgettet for de 15 lande i verden,
der bruger flest penge på forsvaret

Markedspotentiale i DK kontekst

60.000.000.000 USD p.a. i 2030

Kilde: "Better Business Better World", The Business and Sustainable Development Commission, 2017; "A World of Opportunities for Danish Businesses", Dalberg for the Ministry of Foreign Affairs of Denmark, 2019; Danmarks Nationalbank, 2018; Statistics Denmark, 2018

SUM: Derfor vedrører målene danske virksomheder

VIDEN FORPLIGTER

- Danske virksomheder har viden og kompetencer, der kan bidrage til at gøre en forskel

BÆREDYGTIGE INVESTERINGER:

- SDG-Invest, Nordea, SEB m.fl

MEGA-TRENDS og KÆMPE MARKED:

- Store investeringer og nye markeder. Kunden og forbrugeren sætter retning: Walmart, Proctor & Gamble, Nestlé, Arla, ... , ..., dig og mig !!!

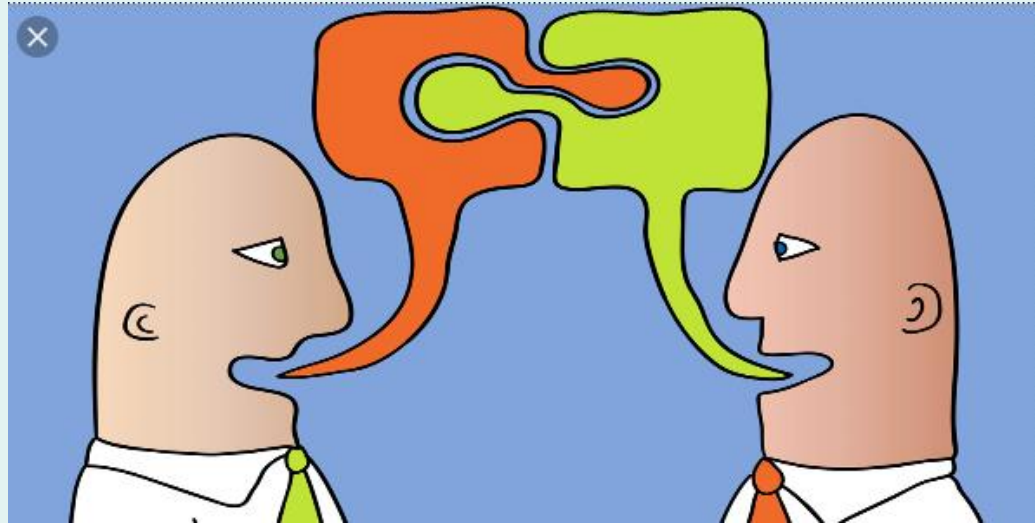
REKRUTTERING:

- Flere foretrækker at arbejde i ansvarsbevidste virksomheder

To minutter dialog

Strømninger og trends: Hvordan vil det påvirke dig og din virksomhed?

Hvordan kommer vi så i gang ...?

Et bud på proces

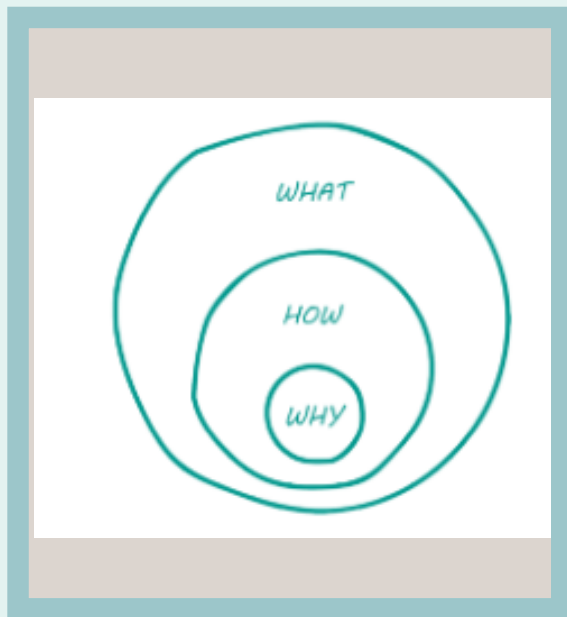

- Afsæt ressourcer
- Få indsigt i verdensmålene. Hent inspiration fra nettet og andre
- Skab ledelsesmæssig commitment
- Forankre verdensmålene i din strategi og fortæl din vision
- Skab grundlag for handling
- Pluk lavthængende frugter

Hvordan kommer vi så i gang ...?

Et bud på proces

Ledelsen kan starte med at spørge:

Hvorfor skal vi arbejde med Verdensmålene?

- Start fx med en 5 x WHY-øvelse

Hvordan skal vi arbejde med Verdensmålene?

- Start fx med en 5 x HOW-øvelse

Hvad kan/skal/vil vi levere ifht Verdensmålene?

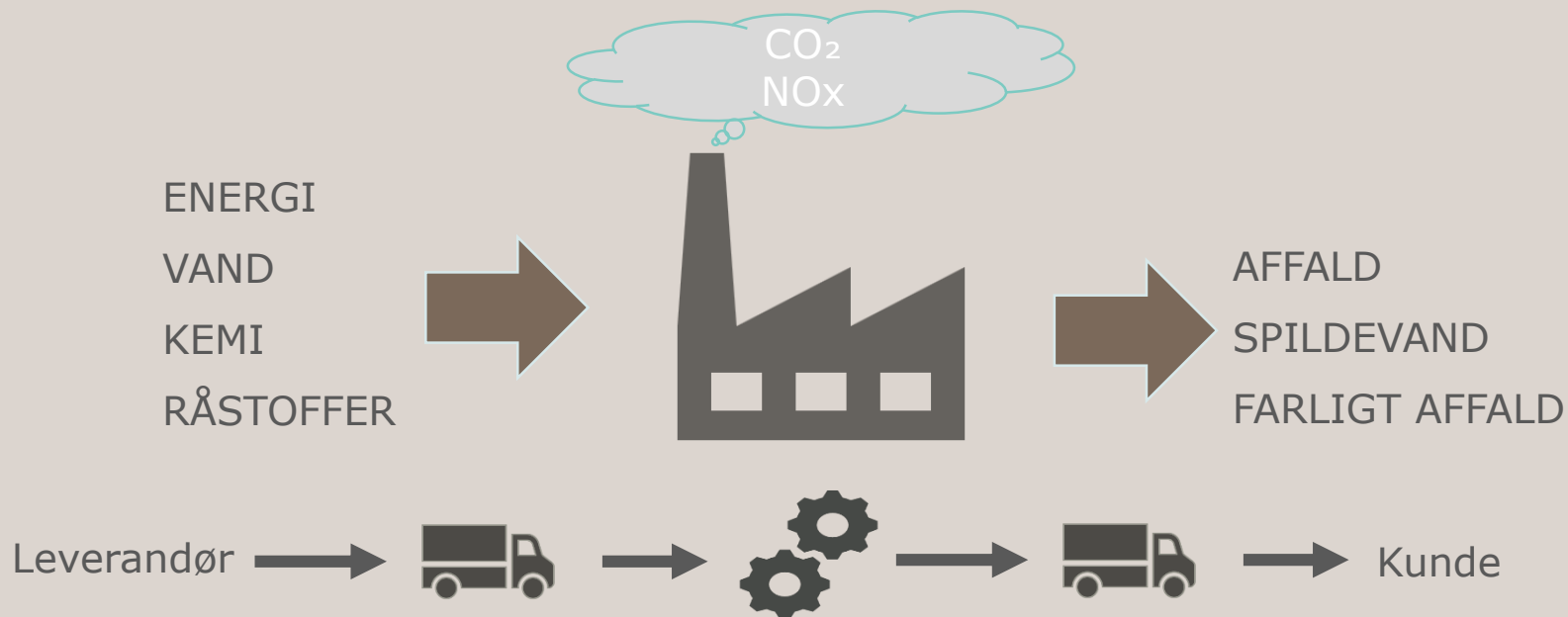
- Start fx med en 5 X WHAT-øvelse

Strategisk valg af tilgang

Sæt rammen

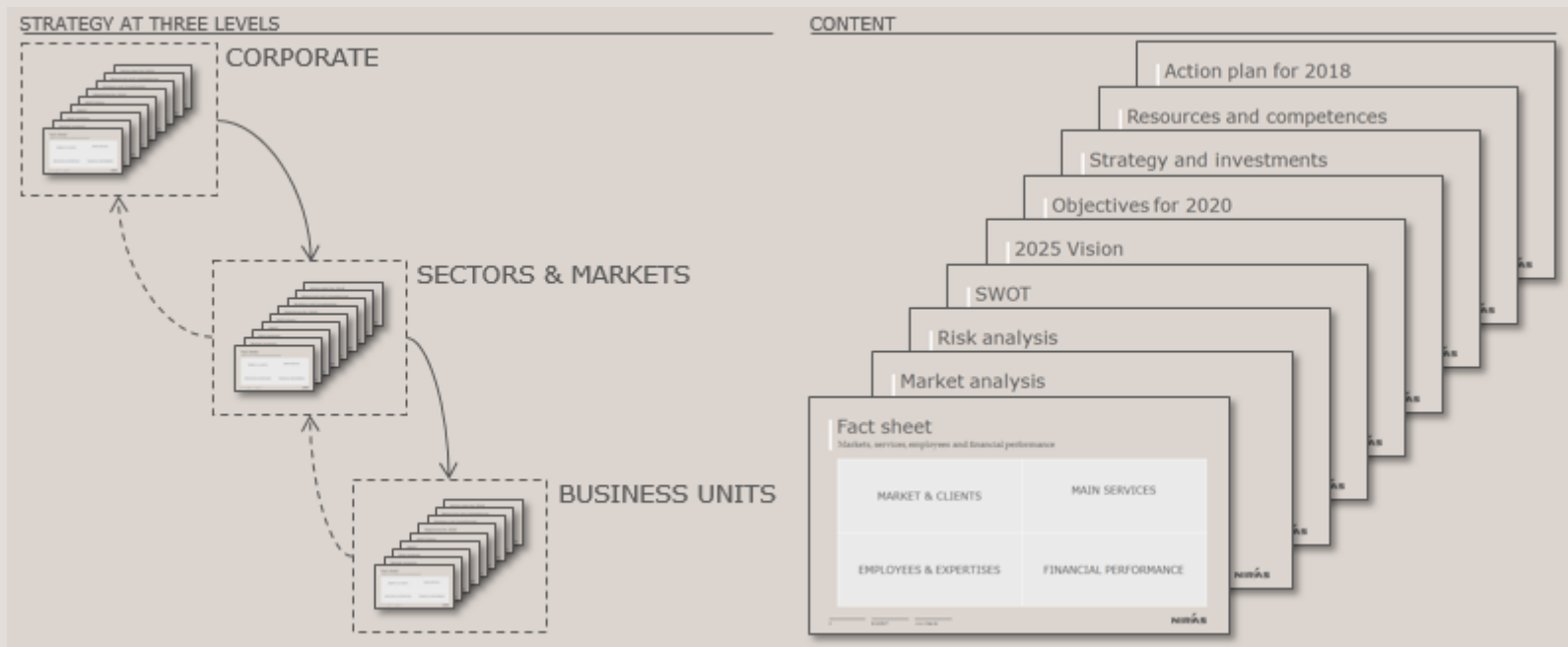
Hvad omfatter virksomheden eller projektet – hvad er grænsefladerne?

Verdensmålene i NIRAS – Strategi

Verdensmålene som en del af vores identitet – vores kultur, vores DNA

Verdensmålene I NIRAS

Verdensmålene som en del af vores identitet – vores kultur, vores DNA

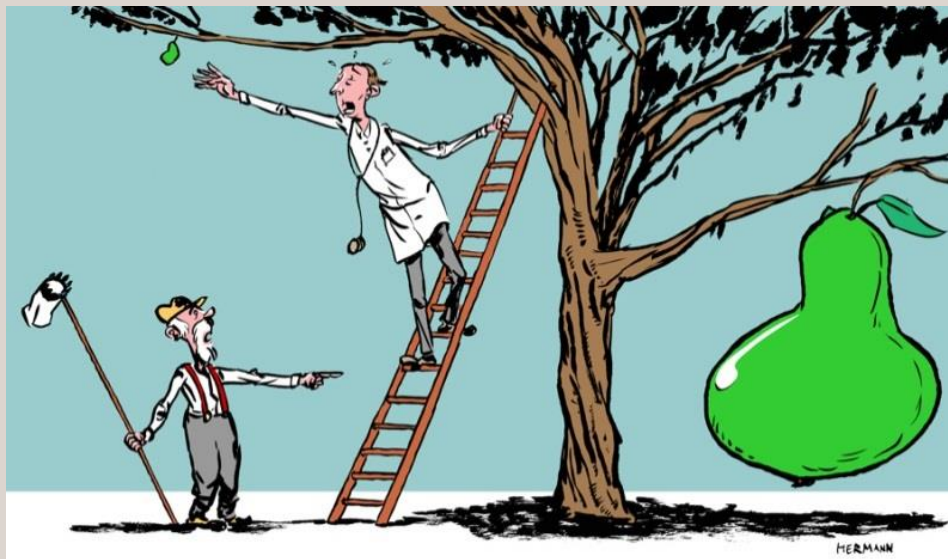
AMBITION:

- ✓ Alle skal have kendskab til målene
- ✓ Alle skal kunne snakke med om målene og fortælle hvad vi gør i NIRAS
- ✓ Flest muligt skal kunne bruge det i deres daglige arbejde
- ✓ Udvikling af SDG-værktøj til intern og ekstern brug

Fra strategi til handling og adfærd

Konkret handling og “lavt hængende frugter” skaber forståelse, holdning og adfærd.

Handleplan

Hvad – Hvem - Hvornår

Action	Expected outcome	Time	Responsible	Resources
Brand det du allerede gør og høst lavt hængende frugt	Husker I Grundfos mål 6 og 13 til VM i håndbold ??? (Bølge ved 6 og 13 mål til DK)	X	Y	Z
Få dybere indsigt i verdensmålene. Sturdér værktøjer på markedet	Valg af primære og sekundære SDG-mål og forstå deres sammenhænge	X	Y	Z
SDG markesanalyse	Justere strategi / forretningsplan og produkter => potentiale 20% vækst	X	Y	Z
Prøv digital SPRINT i samarbejde med NIRAS og Acadal	Beherske proces, der effektivt inddrager medarbejdere og partnere, forankret på en agil digital platform	NU 😊	Y	Z

WHAT

Brand dine services

6 CLEAN WATER
AND SANITATION

17 PARTNERSHIPS
FOR THE GOALS

World-class leakage management

As part of the LEAKman partnership, NIRAS works to spread Danish leakage management solutions to the rest of the world. In the city of Al Ain, Abu Dhabi the water loss was reduced from 48% to 10% within one year

Abu Dhabi

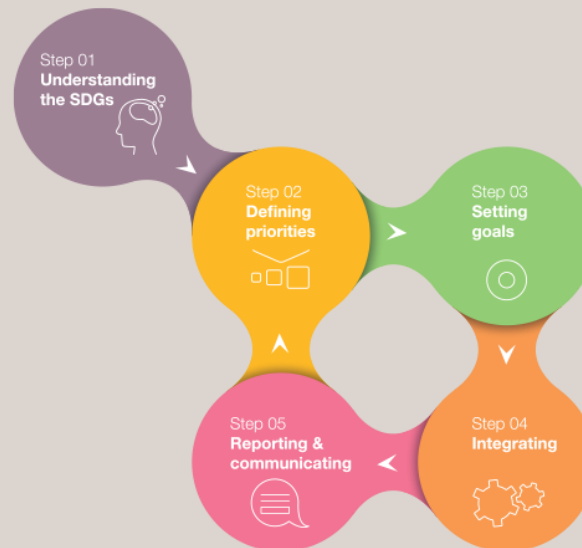
Hjælpeværktøjer

”Bæredygtighedskompasset” er et værktøj til at identificere bæredygtighedsinitiativer med en forretningsmæssig værdi

Kilde: McKinsey Sustainable Enterprise service line

Kilde: DI SDG kompasset

Hjælpeværktøjer

Værktøjer til første udvælgelse af 2-4 primære verdensmål:

SDGCAPTURE

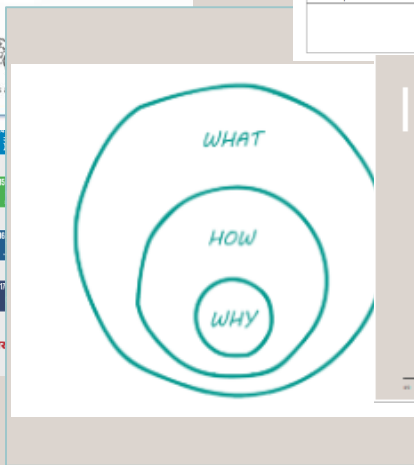
Work with the UN Sustainable Development Goals in an easy and operational manner. Use the tool in a multidisciplinary dialogue in order to spot possibilities for innovation and sustainability. Click the boxes below to learn more about the tool or press START to begin working.

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Gruppens Deltagere: _____

IDEEN (kort beskrivelse)

<p>KUNDENS BEHDV</p> <ul style="list-style-type: none"> Hvilke problemer løser I for kunden Hvilke tendenser svarer I på, som gør dette til en attraktiv investering over længere tid 	<p>NIRAS MULIGHED</p> <ul style="list-style-type: none"> Hvordan skaber I værdi for kunden? Hvad er business casen? 	<p>EKSTERNE PARTNERE</p> <ul style="list-style-type: none"> Er der behov for nye partnerskaber?
<p>TEKNOLOGI</p> <ul style="list-style-type: none"> Er der behov for nye teknologier eller benytter I eksisterende? 	<p>SDG Impact</p> <ul style="list-style-type: none"> Økonomisk - Socialt - Miljømæssigt 	
<p>INTERN INVOLVERING</p> <ul style="list-style-type: none"> Er der behov for nye interne strukturer eller involvering? 		

SWOT – med SDG som fokus

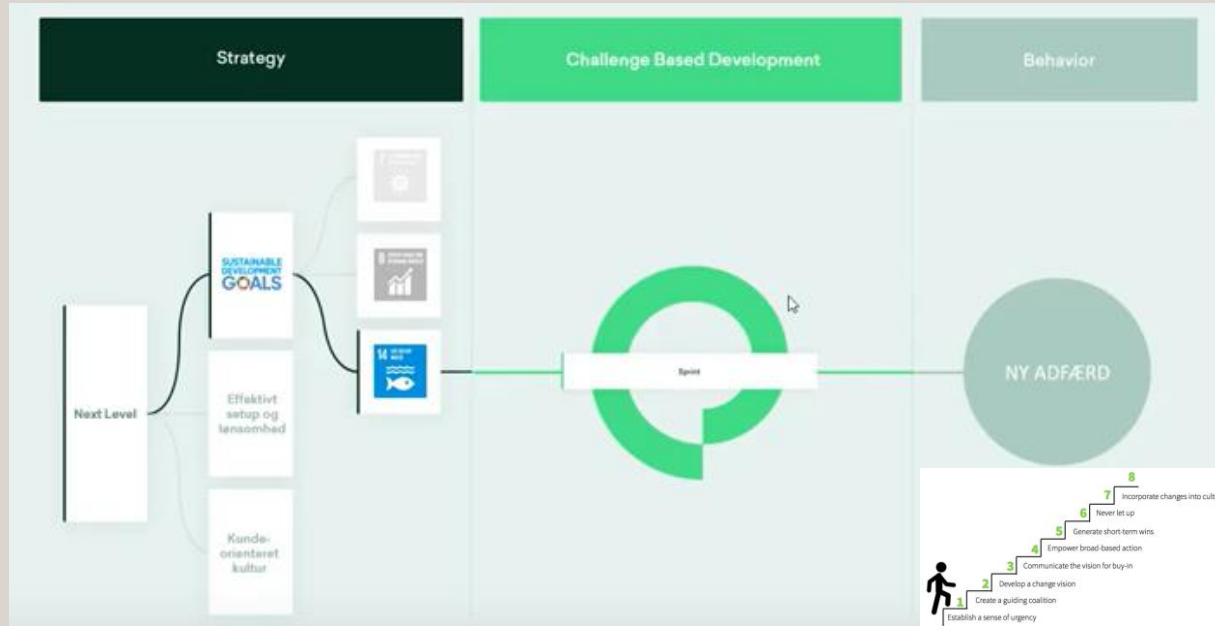
<p>Strengths</p> <ul style="list-style-type: none"> Vi er en lille og agil virksomhed – god til Change Vi har produkter der allerede kan anvendes Vi har produkter der ved beskudt ændring kan anvendes til ..... (vandskøt, plast, genbrug ...) 	<p>Weaknesses</p> <ul style="list-style-type: none"> Hår ringe international erfaring – der hvor store markeder findes Mangler kapital
<p>Opportunities</p> <ul style="list-style-type: none"> Kæmpe SDG-marked national og internationalt Eksisterende (modificerede) produkter kan bruges på nye markedsområder Nye partnerskaber – fx til internationalisering og kapital-indsprøjtning 	<p>Threats</p> <ul style="list-style-type: none"> Markedet vælger os fra ... Pga "MEGATREND" Jobmarkedet vælger os fra grundet manglende og synlig bæredygtig profil

NIRAS

Sprint by Acadal / NIRAS

Specific services or products to realise the SDG business plan

Tak for jeres opmærksomhed
Søren Hageman

There is no Planet B

